

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Київський національний університет будівництва і архітектури

## **ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА**

Методичні рекомендації  
до проходження переддипломної практики  
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти  
спеціальності G17 «Архітектура та містобудування»,  
освітньо-наукової програми «Дизайн архітектурного середовища»

Київ 2026

УДК33

П71

Укладачі: В. А. Щурова, канд. арх., доцент;  
М. В. Гарбар, канд. арх., доцент

Рецензент Ю.С. Рябець, канд. арх., доцент

Відповідальний за випуск В.О. Тімохін, д-р арх., професор

*Затверджено на засіданні кафедри дизайну архітектурного середовища, протокол № 9 від 19 лютого 2026 року.*

В авторській редакції.

**Переддипломна** практика [електронний ресурс]: методичні  
П71 рекомендації до проходження переддипломної практики / уклад.:  
В.А Щурова, М.В. Гарбар. – Київ: КНУБА, 2026. – 26 с.

Містить вимоги і рекомендації до проходження переддипломної практики та оформлення звіту для здобувачів освітньо-наукової програми магістерського рівня. Запропонована методика роботи з інформаційними джерелами для збору інформації та її синтезу при підготовці аналітичного розділу магістерської записки. Надано рекомендації щодо відвідування проектних установ з метою набуття фахових навичок для розробки практичної частини атестаційної магістерської роботи.

Призначено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G17 «Архітектура та містобудування», освітньо-наукової програми «Дизайн архітектурного середовища».

© КНУБА, 2026

## ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Підготовка висококваліфікованих кадрів – першочергове завдання вищого навчального закладу. Здобувачі, які навчаються за магістерською програмою крім виробничої практики мають здобути навички роботи з архівними та науковими джерелами, статистичними даними, отриманими командою працівників державних і приватних структур та застосування цих результатів у своїй дослідницькій роботі. Важливо навчитися працювати у контакті із суміжними спеціалістами. Так як магістр має в подальшому змогу відкривати свою власну архітектурно-будівельну фірму після підтвердження своєї кваліфікації при спілці архітекторів України, то він має ознайомитися зі структурою фірми, її основними задачами та процесом, який відбувається поза межами навчальних завдань в університеті. Для забезпечення практичних навичок здобувачі проходять проєктну практику після першого року навчання в магістратурі. Переддипломна практика крім збору інформації за темою диплома сприяє підвищенню рівня практичних навичок праці здобувача в колективі, допомагає зрозуміти, які знання ще потрібно підтягнути до завершення університету. Є нагода обрати свій шлях та зацікавлення у виді робіт, які доручають молодому фахівцеві. Виявивши високий рівень старанності, як результат, можливо, залишитись у цій установі або отримати направлення на роботу після закінчення університету.

Переддипломна практика на другому курсі магістратури відрізняється від усіх попередніх тим, що вона має наукове спрямування.

Міждисциплінарні зв'язки: переддипломна практика проводиться на другому курсі магістерської програми після завершення повної програми концептуального проєктування архітектурного середовища (I, II курс); проєктної практики по завершенню першого року навчання в магістратурі; здачі переддипломного проєкту з розробкою ескізних рішень та ілюстрованої програми-завдання випускної роботи (II курс), вивчення студентами обов'язкових та вибіркових спецкурсів, котрі стосуються спеціалізації кафедри:

- I рік підготовки освітньо-наукової програми (ОНП): «Наукові дослідження в дизайні архітектурного середовища»; «Критика сучасних архітектурних теорій»; «Методологія дизайну архітектурного середовища»; «Методика передпроєктного аналізу міського середовища» або «Методика передпроєктного аналізу в дизайні інтер'єру»; «Міський і ландшафтний дизайн» або «Художнє проєктування комплексного обладнання інтер'єрів»; «Основи ергономіки, дизайну і реклами міського середовища» або «Основи ергономіки та дизайну інтер'єру»; «Художнє проєктування архітектурного середовища»;

- II рік підготовки ОНП: «Типологія архітектурного середовища»; «Екологічні проблеми формування міського середовища» або «Екологічні

проблеми формування архітектурного середовища»; «Естетика міського середовища» або «Естетика архітектурного середовища»; «Колористика міського середовища» або «Колористика архітектурного середовища».

Метою переддипломної практики є збір матеріалів до дипломного проєкту, поглиблення знань з обраної тематики та практична підготовка до самостійної роботи, набуття досвіду організаційної роботи. Здобувач поглиблює знання та бачить, наскільки обрана ним тема актуальна та перспективна, наскільки зацікавлені нею в реальному проєктуванні, які є приклади вітчизняного досвіду в проєктуванні, які недоліки та переваги впроваджених рішень і побудованих об'єктів.

Переддипломна практика є початковим етапом серйозної підготовки здобувача до виконання дипломного проєкту. Після переддипломного проєкту, котрий за навчальною програмою розробляється в осінньому семестрі другого курсу магістратури, в якому здобувачі шукали образні альтернативні варіанти пошукових рішень проєктної частини, під час практики вони можуть показати свої ескізні варіанти фахівцям з їхньої теми, вислухати конструктивну критику тих, хто реально займається цими питаннями в практиці. Також за розробленою програмою-завданням з власним розрахунком приміщень слід звернутися за допомогою до фахівців суміжних галузей, котрі б допомогли розібратися в індивідуальному технологічному процесі, наприклад, технологи ресторанів, готельного бізнесу, лікарень та інших медичних установ. Урахувати перспективи розвитку технологічного обладнання та його габаритів.

Під час проходження переддипломної практики перед здобувачами стоять наступні завдання:

- Натурне обстеження і фотофіксація ділянки проєктування і прилеглої забудови. В разі проведення реконструкції слід провести додаткові обмірні роботи та працювати з архівними матеріалами.
- Коригування архітектурно-планувальної програми-завдання згідно з новими будівельними нормами, які використовуються на даний час у будівництві подібних об'єктів.
- Вивчення організації архітектурно-проєктної роботи спільно з суміжниками: конструкторами, технологами, економістами, за потреби, психологами тощо.
- Вивчення новітніх досягнень науки в області архітектури, технологій, конструкцій, матеріалів аналогічних проєктів та побудованих об'єктів. Виявлення їхньої основної інноваційної ідеї.

- Ознайомитися зі спеціальною профільною літературою та Інтернет джерелами, проєктними матеріалами аналогів (не тільки образне, але і конструктивне і планувальне рішення), технічною документацією.
- Ознайомлення з питаннями організації науково-дослідної роботи в проєктних організаціях, алгоритму ведення роботи неординарної, яка потребує збору додаткової інформації.
- Розробка структури магістерської роботи, що виходить зі специфіки обраної теми.

## ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Компетентності здобувачів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни, програмні результати навчання детально розписані в силабусі. Узагальнено здобувачі мають набути наступні знання і вміння.

**Знання** основ передпроєктних наукових розробок; складу і вимог до оформлення проєктної документації; сучасних досліджень в обраній типології будівель і споруд; архітектурних конструкцій, сучасних матеріалів, інноваційних методів проєктування; правила застосування архівних даних, дотримання доброчесності у використанні чужих проєктів та ідей.

**Вміння** зорганізуватися у вирішенні фрагментів науково-дослідницьких та проєктних задач, налагоджувати продуктивні творчі зв'язки, працювати в колективі, серйозно відноситись до нормативних обмежень, осмислюючи негативні наслідки, розвивати увагу до деталей та вдумливої праці над робочими кресленнями, аналізувати ділянку проєктування і визначати основні фактори впливу на можливе архітектурно-планувальне рішення тощо.

Навички самостійного використання нормативної та допоміжної документації, узагальнення аналізу аналогів світового досвіду проєктування і будівництва, розробки робочих креслень у відповідних масштабах, результативній праці з науковими джерелами, організація часу в творчій та науковій роботі.

Під час проходження практики здобувачу необхідно ознайомитись з Кодексом професійної етики архітектора.

## МЕТОДИКА ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика розпочинається на стадії детальної розробки наукової частини магістерської роботи. Робочий план навчання в магістратурі передбачає спрямованість усіх курсових робіт та спецдисциплін на підготовку магістерської роботи. На першому курсі магістратури здобувачі обирають тему та пишуть обґрунтування у складі дисципліни «Наукові дослідження в дизайні архітектурного середовища». На цьому етапі формується загальна мета ведення наукового дослідження за обраної темою. «Методика передпроектного аналізу міського середовища» також є важливими для ведення передпроектних робіт, необхідних при розробці магістерської роботи згідно спеціалізації кафедри. Спецкурс «Екологічні проблеми формування архітектурного середовища» пов'язаний з обґрунтуванням вибору місця проєктування з точки зору екологічної відповідності ділянки. Естетика, колористика, міський і ландшафтний дизайн, художнє проєктування пов'язані з формуванням широкого бачення кола проблем, пов'язаних з обраною темою. Щорічні конференції, на яких відбувається апробація аналітичних досліджень та практичного впровадження у вигляді проєкту та отриманих наукових висновків, побудови моделей та визначення принципів, є обов'язковими для підготовки гідної наукової праці.

Таким чином, до початку переддипломної практики здобувач вже визначився з темою магістерської роботи, розробив обґрунтування теми з коротким описом структури, обрав ділянку проєктування і розглянув її з точки зору екологічної безпеки для подальшої забудови, кадастрових умов. На переддипломному проєктуванні вже має бути розроблено два альтернативні варіанти архітектурно-планувального рішення, проаналізовано аналоги світового досвіду, які автор прийняв як інноваційні взірці з точки зору планування, образу, конструктивних рішень, або навіть дизайн-елементів та оздоблення для своїх проєктних рішень. Також пропонувалося зробити варіант наслідуючи техніку та основні характеристики проєктів улюбленого архітектора, щоб виробити підхід до власного стилю проєктування. З таким багажем, маючи конкретну мету щодо збору потрібної інформації здобувач, отримує посвідчення практиканта, завірене підписом декана та печаткою, і направляється до проєктних організацій, в якій розробляються подібні теми (див. додаток 1). Так як теми специфічні, сучасні, неординарні й передбачають особливу наукову новизну чи нові прийоми будівництва, то обрання проєктної організації має бути індивідуальним. Крім того, здобувач також може

прийти з посвідченням в не тільки в київські організації, але й ті, які працюють в його рідному місті, або в місті, в якому планується проектування обраного об'єкта. Не виключена можливість пройти практику у приватних архітектурно-будівельних фірмах, якщо напрям її робіт співпадає з тематикою магістерської роботи. Також важливим є обрання напрямку подальшої архітектурної діяльності та можливість знайти роботу для подальшого працевлаштування за фахом, професійними зацікавленнями, визначитись, до якого виду діяльності практичного чи наукового відчувається більша схильність.

Похвальним кроком є пошук та участь у супутніх вітчизняних і зарубіжних архітектурних конкурсах під час дипломного проектування. Поглиблене відношення до вивчення проблеми в магістерській роботі, висока якість, яка вимагається від здобувача для виконання проєктної частини можуть стати передумовою для перемоги в конкурсі та подальшому впровадженні ідей і участі в їхній реалізації. Важливо також щонайменше один раз за навчання прийняти участь у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт студентів.

За час проходження практики здобувач збирає інформаційні матеріали та на їхній основі пише перший аналітичний розділ магістерської роботи. До нього входять аналіз попередніх теоретичних досліджень, для виконання якого необхідно користуватися не тільки Інтернет-джерелами, а й відвідувати спеціалізовані наукові бібліотеки (див. додаток 2), щоб мати змогу дивитися дисертаційні дослідження, збірки статей і тез конференцій, науково-популярні книги. Користування науковою літературою є обов'язковим при виконанні власного дослідження, бо наукова робота завжди базується на основі попередніх здобутків в науці. Таким чином можна визначитись з науковою новизною власного дослідження, яке не розглядалося досі чи є якісь недосліджені напрямки, які розвиваються в сучасному світі. Разом з підготовкою першого розділу здобувач має визначити коло питань, котрі будуть розглядатися у магістерській роботі і скласти орієнтовний зміст або структуру магістерської записки по трьох розділах наукової частини. Четвертий розділ – це розділ роботи з суміжниками.

Звіт про результати практики являє собою перший розділ магістерської роботи з додатками у вигляді таблиць, схем, діаграм, відповідно оформлений (див. додаток 4) і подається на оцінку не пізніше, ніж за два-три дні до закінчення терміну практики. Крім цього здобувач має вести щоденник, в якому занотовувати не тільки основні етапи роботи, а й робити нотатки, виписки, конспектувати нові ідеї, корисні

поради від фахівців тощо. Короткий але структурований термін переддипломної практики вписується в календарний план (див. табл.1), окреслює ознайомчий характер і не передбачений для виконання серйозних проєктів, скоріше генерування евристичних ідей і виконання невеликих тематичних завдань від установи, яку відвідав здобувач. Самостійна робота розподіляється здобувачем особисто у відповідності до залучення в практичній діяльності архітектурно-будівельного чи наукового закладу і має тривати до 8 годин на день. Першу половину дня здобувач працює в проєктних установах та бібліотеках, другу – присвячує обробці отриманої інформації. Важливим є відвідування практичних занять та заходів проміжного контролю, консультацій з керівником практики.

Таблиця 1

**Календарний план проходження переддипломної практики**

№ пор.	Найменування робіт	Тижні проходження практики		Примітка
		I	II	
1	Аналіз теоретичних досліджень	I		Робота в бібліотеках
2	Збір вітчизняних та зарубіжних аналогів об'єкта дослідження	I	II	Робота в архітектурно-дизайнерських організаціях та бібліотеках
3	Розробка класифікації	I	II	Самостійний синтез зібраного матеріалу
4	Підготовка і написання звіту про проходження практики		II	Перший розділ магістерської записки
5	Залік		II	За 2 -3 дні до завершення терміну проходження практики

Для роботи над історичною довідкою проєктної ділянки або під час реконструкції слід звернутися за допомогою в реставраційні майстерні, які мають архівні дані з оточуючої забудови, зношення будівельного фонду. Навіть інколи є потреба в роботі з документами бюро інвентаризації на рахунок зношеності будівельного фонду, щоб вивільнити місця для нового будівництва на місці аварійних будинків. Вивчення нормативних

матеріалів стане в нагоді для коригування розробленої під час переддипломного проєкту програми-завдання. Результат – розширення кругозору і знайомство з реальним проєктуванням команди у співпраці з конструкторами, технологами та іншими суміжниками. Не треба нехтувати можливістю побачити «кухню» проєктування архітектурної майстерні, ознайомитись зі специфікою роботи структур, які наряду з універсальними проєктами будівель різного типу надають перевагу проєктуванню житлових чи громадських будівель конкретного призначення. До таких тем можуть відноситись проєкт-реконструкція, реновація промислових будівель і споруд; спрямування фірми в екологічному напрямку проєктування з власним виробництвом тощо. Приватні архітектурні майстерні також зацікавлені в оновленні кадрів молодими креативними архітекторами не тільки з причин віртуозного володіння сучасними програмами, але й поповнення свіжими неординарними, незаангажованими поглядами, ідеями, пропозиціями. Тема диплому може стати перепусткою в напрямку подальшої архітектурної діяльності чи розвитку наукової праці в дисертаційне дослідження на ступінь доктора філософії.

У разі обрання здобувачем конкретної теми, яка розробляється профільною організацією з можливою розробкою її в реальному чи в конкурсному проєктуванні, дозволяється скористатися цим шансом і скоригувати тему дипломного проєкту. При цьому формулювання нової теми, обґрунтування, яке послужить основною для вступу магістерської записки, має бути затверджено на засіданні кафедри. Після цього потрібно скоригувати програму-завдання та виконати і представити у звіті необхідний обсяг робіт, запланованих на переддипломну практику. Ескізний переддипломний проєкт, зарахований в осінньому семестрі, перероблювати не треба.

## ВИМОГИ ДО ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

### **Рекомендації до змісту та оформлення текстової частини звіту з переддипломної практики**

Текстова частина – звіт з переддипломної практики пред'являється на оцінку у вигляді реферату. Він являється індивідуальною роботою здобувача і оцінюється відповідно до цієї категорії.

Індивідуальна робота ілюструє перший аналітичний розділ магістерської записки – «РОЗДІЛ 1», в якому треба проаналізувати стан вивченості проблеми за обраною здобувачем темою, провести всебічний

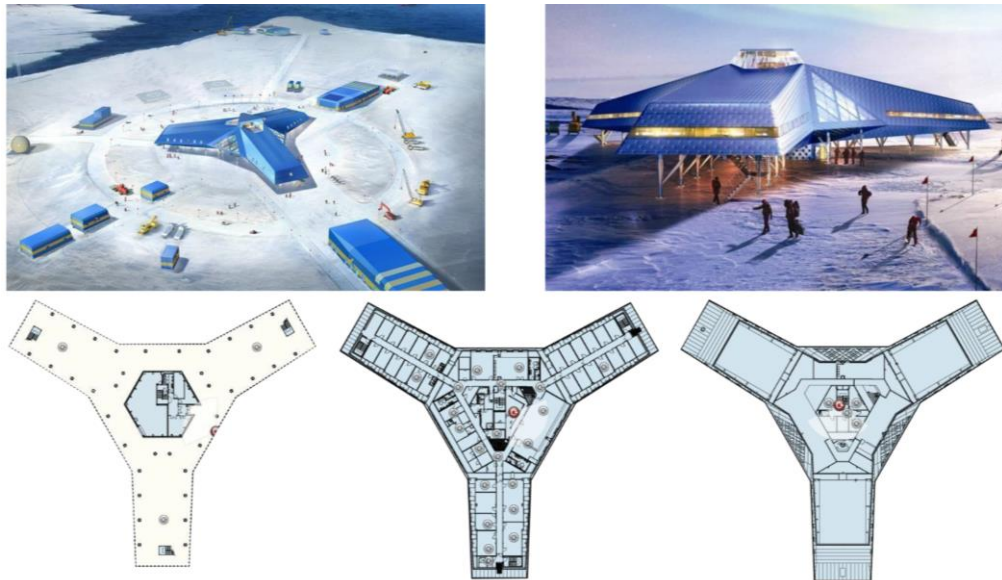
аналіз предмета дослідження, світового досвіду проєктування та будівництва або модернізації об'єкта дослідження. Ці питання розподіляються по параграфам, яких у першому розділі має бути не менше трьох, наприклад, «1.1», «1.2», «1.3». У параграфі 1.1 замість аналізу теоретичних досліджень може бути проведений історичний аналіз типологічної групи або визначено фактори і умови розвитку об'єкта дослідження. У параграфах 1.2 і 1.3 можна представити аналіз аналогів вітчизняного і зарубіжного досвіду. У висновках зробити порівняльний аналіз і виявити переваги та недоліки. Якщо робиться комплексний аналіз світового досвіду включно з вітчизняним, в такому разі в параграфі 1.3 можна представити класифікацію або зазначити сучасні тенденції розвитку.

Вимоги щодо змісту параграфів:

1.1 - аналіз 10-16 наукових праць не старших 5 років (інші додатково) – виділити 3-4 аспекти проблеми, розглянуті попередниками;

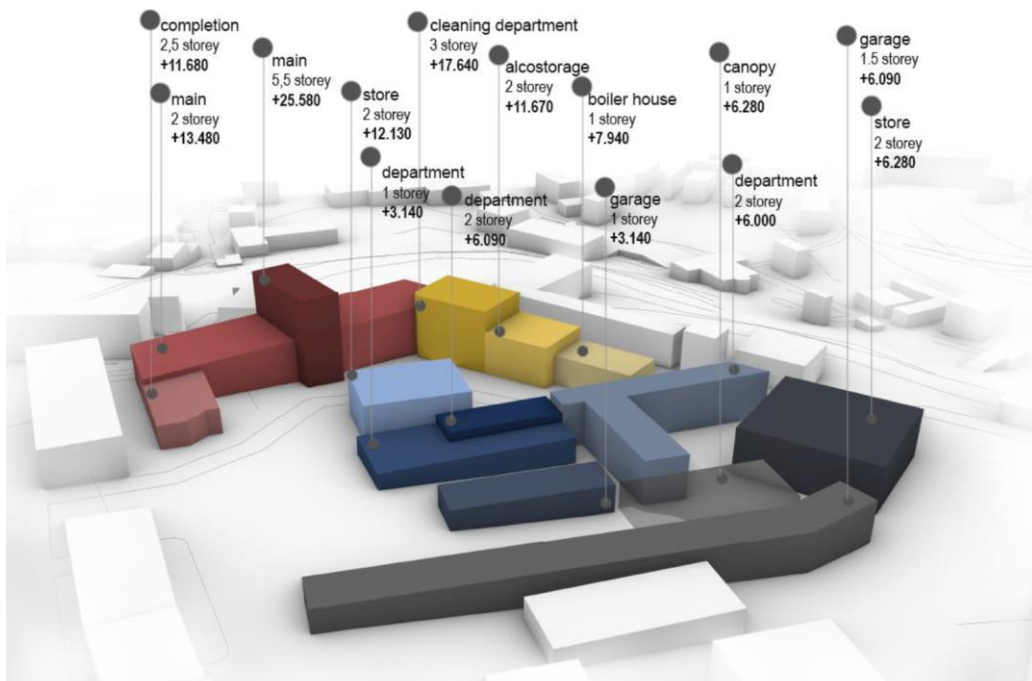
1.2 - аналіз 10-16 аналогів – виділити 3-4 тенденції проєктування;

1.3 - аналіз 10-16 аналогів – виділити 3-4 тенденції проєктування, або в разі, якщо в параграфі 1.3 буде класифікація – навести 6-12 класифікаційних ознак або фактори не менше 6 та з них визначити 2-3 головні для даного об'єкта дослідження. Текстова частина звіту з переддипломної практики обсягом до 50 сторінок друкується односторонньо з чіткими чорними літерами на аркушах А4 (210x297 мм); кегель Times New Roman 14; міжрядковий інтервал 1,5; абзацний відступ – 1,25; поля: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. При подачі малюнків вказуються джерела, які використовувались. У тексті зазначається посилання (рис. 1.1.1.), а під малюнком: рис. 1.1.1. ... назва рисунку... [1, ст.11]. Якщо використовується чиясь авторська таблиця або блок-схема, перед посиланням треба зазначити: ім'я та прізвище автора (рис.1, 2).



*Рис. 1.2.4. Південнокорейська науково-дослідна станція Чан Бого, 2014 р.[12]*

*Рис 1. Приклад посилання на малюнок згідно переліку в списку джерел*



*Рис. 1.3.1. Аналіз висотності будівель. Розробка автора Д.О. Козлової*

*Рис 2. Приклад посилання на авторську розробку*

Список літератури має бути оформлений згідно з ДСТУ 8302:2015. Відповідно посилання в тексті вказуються наприкінці речення в квадратних дужках [1], після яких ставиться «крапка», якщо використано

ідеї іншого автора та описано своїми словами. Якщо йде цитата повного речення чи його частини дослівно, то вона виділяється дужками з обох сторін і наприкінці речення вказується порядковий номер джерела, вказаного в списку джерел і сторінка, наприклад, [11, ст.111] Види літературних джерел і ресурсів, які мають бути використані: дисертації, автореферати дисертацій, наукові статті, книги, нормативні документи, література іноземною мовою, Інтернет-джерела. Примітка: Wikipedia не вважається домірним джерелом для наукової роботи. В рефераті за потреби можна помістити словник базових понять до теми.

У науковій праці, якою є магістерська робота, важливо застосовувати нові джерела, які засвідчують, що обрана тема має зацікавлення в колах наукової спільноти. Джерелами з високим дослідницьким потенціалом вважаються ті, котрі мають більший індекс цитування, розміщені у базах даних Scopus та Web of Science Core Collection та входять до високоімпактних видань. Кожне посилання слід критично розглянути окремо, уникати групування цитат.

Для пошуку треба застосувати пошук сторінок оприлюднення дисертацій за останні п'ять років, репозитарії вітчизняних і зарубіжних університетів. Цілеспрямований перегляд знайдених сторінок дозволить виокремити точні назви конференцій, дисертацій, статей, пов'язаних з обраною темою магістерської роботи. Джерела слід відкривати і читати анотації до знайдених статей, формувати своєрідний каталог з зазначенням основного змісту. Перегляд супутніх матеріалів з інших галузей науки також, можливо, допоможе в конкретизації та накопиченні нових ідей. При складанні структурованого і докладного списку джерел, що відображають сучасні тенденції в заданій темі, може допомогти штучний інтелект, який запропонує аналіз знайдених джерел на методологію досліджень, їхні переваги та недоліки. Але цей інструмент можна використовувати як допоміжний у пошуку інформації та переглядати оригінальні наукові праці самостійно. Використання штучного інтелекту дозволено лише відповідно до етичної політики вищого навчального закладу щодо генеративних інструментів штучного інтелекту. В кожній статті є свій список посилань на інші джерела, які також можна передивитись. Важливо дотримуватись правил доброчесності та не видавати роботу штучного інтелекту за свою.

Слід уникати понад 5% текстових запозичень з одного джерела. Також необхідно робити посилання на фото об'єктів-аналогів, які використані в магістерській роботі, бо ілюстративні матеріали бувають захищені авторським правом і є повноцінним твором конкретного автора. Слід дивитися, чи можна використовувати ці ресурси у власних цілях без письмового дозволу автора. Це розвине дисципліну та повагу до праць

колег і однодумців. Звичайно, перевірити на добросовісність без спеціальних програм розпізнавання ілюстративні матеріали складно, тому подібне шахрайство може впливати випадково і понесе за собою адміністративну відповідальність.

Розділ «Висновки» підсумовує важливі результати якісного та кількісного аналізу даних. Крім того, він може включати напрямки майбутніх досліджень або плани подальшого вивчення. Найчастішою помилкою при формулюванні висновків є повторення актуальності теми.

Структурні частини реферату: титульний лист (див. додаток 5); зміст; вступ; розділ 1 з параграфами 1.2, 1.2, 1.3 (по 12 сторінок на параграф з малюнками включно); висновки до розділу 1 (1-1,5 ст.); список використаних джерел; додатки (перелік установ, відвіданих при підготовці звіту; додаткові практичні завдання; при наявності документи про участь у конференціях або міжнародному стажуванні під час проходження практики, графічна частина).

### **Рекомендації до змісту та оформлення графічної частини звіту з переддипломної практики**

Окрім наведення поточних малюнків у тексті після першого їхнього згадування, слід окремо розробити графічну частину у вигляді таблиць та синтезованого аналітичного матеріалу для кожного з параграфів розділу і, таким чином, складатиме 3 аркуші формату А3, які умовно ілюструють зменшені з А1 аркуші, котрі мають бути представлені при захисті магістерської роботи (див. додатки 3 – 8). Графічна частина завдання може бути вставлена в додатки до реферату або представлена окремо. Здобувачі мають здати роздруковані звіти, але в умовах дистанційного навчання іноземних студентів або екстрених випадках, підтверджених документально, допускається здача та захист роботи он-лайн.

### **РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ І ПРИВАТНИХ УСТАНОВ**

В сучасних складних економічних умовах, багато державних і приватних підприємств припиняють свою роботу, тому, перш за все, треба знайти активні контактні дані установи, зателефонувати і дізнатися реальні часи роботи закладу, домовитись про зустріч з директором або уповноваженою особою по роботі зі здобувачами-практикантами. Важливо заздалегідь підготуватися до зустрічі, переглянути порт фоліо фірми, проектуванням яких об'єктів вона займається, в яких конкурсах бере участь. Якщо директор науковець, слід попередньо ознайомитись зі сферою його зацікавлень і досліджень, науковими працями. Бажано мати

конкретну мету візиту і запитання, на зустріч не спізнюватись. Дисциплінована серйозна людина, яка виявляє повагу до власного часу та часу інших завжди справляє гарне враження. На початку розмови слід представитись і пред'явити особистий документ, наприклад, студентський квиток. Також важливо показати посвідчення, видане університетом з проханням сприяти наданню фахової інформації, права користуватися бібліотекою, фондом нормативних та матеріалів, технічною та іншою документацією. Етикет ділової співпраці передбачає взаємовигідні відносини, тому практикант має запропонувати свої послуги, а в подальшому керівник майстерні або провідний архітектор може стати консультантом проєкту чи запросити від університету направлення на роботу.

Практиканту запропонують невеликі завдання котрі відповідають цілям і завданням переддипломної практики з метою виявлення рівня підготовленості та навичок у володінні комп'ютерними програмами. Один з працівників, найменш зайнятий у поточному робочому процесі, ознайомить здобувача зі структурою фірми, продемонструє проєкти, над якими йде робота, розповість про особливості творчого процесу колективного та особистого. Здобувач ознайомлюється з діяльністю фірми та пропонує на розгляд тему свого диплому. В архітектурному бюро дають інформацію, необхідну для розробки теми: книги, журнали, ДБН, іншу нормативну літературу. Для ознайомлення і вивчення досвіду надають готові проєкти із схожою тематикою, або із окремими її частинами, які можуть знадобитися при розробці диплому. Студент опрацьовує матеріал, після чого може скласти необхідну інформацію: закордонні аналоги за літературними джерелами та українські по роботі бюро. Студент отримує завдання – розробка архітектурного проєкту або його частини для можливості використання отриманих теоретичних знань в практичній архітектурній діяльності. В складі команди архітектурного бюро та під керівництвом досвідченого архітектора виконує конкретну роботу.

В кінці практики здобувач готує альбом виконаної роботи з пошуковими матеріалами, аналізом та його опрацюванням, а також свої практичні розробки, виконані на базі практики. При доцільності, приймається рішення до залучення здобувача-практиканта до роботи, якщо тематика відповідає його магістерській роботі. Це поліпшить практичні навички здобувача. Кожна архітектурно-будівельна фірма надає перевагу різним комп'ютерним програмам, може бути орієнтована на використання конкретних будівельних матеріалів, якщо має супутнє виробництво чи співпрацює з постачальниками. Важливою є робота з технологом, відвідування виробництв, виїзд на будівельний майданчик.

Ознайомлення з проектною документацією об'єктів на обрану здобувачем тему стане в нагоді для коригування програми-завдання. Результатом може стати новий альтернативний варіант проекту-впровадження дослідницької роботи.

По закінченню терміну практики бажано отримати рекомендаційний лист від керівника проектної майстерні з виявленням рівня підготовленості, ступенем володіння темою та оцінкою потенційних можливостей здобувача. Конструктивна критика та зауваження слід прийняти до відома і в подальшому самостійно опрацювати недоліки або поліпшити знання за рахунок відвідування необхідних курсів паралельно з роботою над дипломним проектом.

Крім візитів до проектних та наукових установ, важливо цілеспрямовано відвідати сучасні побудовані комплекси обраної типологічної групи. Особливо це стосується закладів спеціального призначення, таких, як: пенітенціарні заклади, профільні медичні комплекси, що стосуються певних вад здоров'я. Слід зв'язатися з волонтерськими організаціями, проаналізувати стан проблеми, що може бути відображено в першому аналітичному розділі магістерської роботи. Важливим є застосування методів передпроектного аналізу, проведення опитувань споживачів і персоналу, збору статистичних даних, власні висновки з побаченого та проаналізованого в ролі споживача.

## ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальне оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою по сумі набутих балів поточного та модульного контролю: проміжне інспектування відвідувань зазначених у розподілі установ і бібліотек – 3М1; рекомендація особи від установи – 3М2; оцінка керівника практики за індивідуальну роботу; залік – захист індивідуальної роботи (табл. 2).

Таблиця 2

### Розподіл балів для дисципліни

Поточне оцінювання		Інд. робота	Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2			
20	20	30	30	100

Результати поточного контролю практики відображаються у щоденнику практики, який здобувач має вести протягом її проходження. Підсумковий контроль передбачає подання і захист здобувачами керівнику практики від університету відповідної звітної документації.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням керівника практики від університету може бути зарахована участь здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) або публікація статті в наукових виданнях.

Керівник практики від університету має право вимагати від здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Таблиця 3

### Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
<b>відмінно</b>	30	відмінне виконання: розкриття теми, посилання та цитування не менше 30-ти сучасних наукових джерел не старше 5 років, правильність оформлення звіту, структурована графічна частина
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок: розкриття теми, посилання та цитування не менше 30-ти сучасних наукових джерел не старше 5 років, правильність оформлення звіту
<b>добре</b>	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками: загальне розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування не менше 20-ти сучасних наукових джерел, серед них і на старші за 5 років, правильність оформлення звіту, неструктурована графічна частина
	20	виконання з певною кількістю помилок: розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність не менше 20-ти посилань та цитувань наукових джерел, серед них і старших за 5 років, часткове недотримання вимог щодо оформлення, формальне виконання графічної частини
<b>задовільно</b>	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям: розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, присутність не менше 10-ти посилань та цитувань наукових джерел, недотримання вимог щодо оформлення, формальність графічної частини

## Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	<b>A</b>	Зараховано
82-89	<b>B</b>	
74-81	<b>C</b>	
64-73	<b>D</b>	
60-63	<b>E</b>	
35-59	<b>FX</b>	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	<b>F</b>	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛ

### Основний

1. Основи дизайну архітектурного середовища: підручник / В. О. Тімохін, Н. М. Шебек, Т.В. Малік та ін. – Київ : КНУБА, 2010. – 400 с.
2. Куцевич В.В., Брідня Л.Ю., Рогожнікова О.Є. Нормативно-методичні основи архітектурного проектування громадських будівель і споруд: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Куцевича. – Київ : КНУБА, 2016. – 112 с.
3. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навч. посіб. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010. – 608 с.
4. Куліков П.М., Плоский В.О., Гетун Г.В. Конструкції будівель і споруд. Книга 1. – Київ : Ліра-К, 2021. – 880 с.
5. Плоский В.О., Гетун Г.В., Куліков П.М., Чернишов Д.О. Конструкції будівель і споруд. Книга 2. Нежитлові будівлі. – Київ : Рута, 2023. – 900 с.

### Допоміжний

1. Шебек Н.М. Гармонізація планувального розвитку міста. – Київ : Основа, 2008. – 216 с.
2. Криворучко О. Ю. Сучасна архітектура: термінологічний словник. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2008. – 136 с.
3. Куліков П.М., Плоский В.О., Гетун Г.В. Архітектура будівель та споруд. Книга 5. Промислові будівлі. – Київ : Кондор, 2020. – 820 с.
4. Пісковський Ю.І. Actus fidei. – Київ : ТОВ «КВІЦ», 2021. – 368 с.
5. Положення про організацію практик студентів Київського національного університету будівництва і архітектури. Наказ №260 від 12.10.2022 р.
6. Методичні рекомендації МОН України щодо практичної підготовки здобувачів вищої освіти (оновлено 2022 р.). – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua> – Назва з екрана.
7. Royal Institute of British Architects (RIBA) – Professional Experience and Development Record (PEDR). Режим доступу: <https://www.architecture.com> – Назва з екрана.

8. National Architectural Accrediting Board (NAAB, USA) – “Conditions for Accreditation”, 2020. Режим доступу: <https://www.naab.org> – Назва з екрана.
9. American Institute of Architects (AIA) – “Architectural Experience Program (AXP)”. Режим доступу: <https://www.ncarb.org/gain-axp-experience> – Назва з екрана.
10. UNESCO-UIA Charter for Architectural Education (revised 2017). Режим доступу: <https://www.uia-architectes.org> – Назва з екрана.

### СПИСОК КОРИСНИХ САЙТІВ

1. Державні будівельні норми України. – Режим доступу: <http://dbn.at.ua/load/normativy/dbn/1> – Назва з екрана.
2. Містобудівний кадастр Києва. – Режим доступу: <https://kga.gov.ua/mistobudivnij-kadastr> – Назва з екрана.
3. Головна бібліотека КНУБА. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/> – Назва з екрана.
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua> – Назва з екрана.
5. Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В. Г. Заболотного. – Режим доступу: <http://www.dnabb.org> – Назва з екрана.
6. Електронна бібліотека Google Book Search. – Режим доступу: <https://books.google.com.ua/> – Назва з екрана.

### Інтерактивні онлайн-платформи для студентів та викладачів

1. ArchDaily Education Hub. – Режим доступу: <https://www.archdaily.com/education> – Назва з екрана.
2. Dezeen Education / Careers. – Режим доступу: <https://www.dezeen.com/architecture-education/> – Назва з екрана.
3. LinkedIn Learning – курси на теми “Architectural Project Workflow”, “BIM for Students”, “Professional Practice Basics”. – Режим доступу: <https://www.linkedin.com/learning/bim-foundations-2/bim-workflow> – Назва з екрана.

**Перелік проєктних, науково-дослідних установ і рекомендованих бібліотек м. Києва для збору матеріалів по темі дипломного проєкту**

№ пор.	Назва проєктної або науково-дослідної установи	Адреса
1	ВАТ «КиївЗНДНІПЕП»	м. Київ, б-р Лесі Українки, 26
2	Центр містобудування та архітектури КО Виконавчого Органу Київської Міської Ради (КМДА) «ЦЕНТР МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ», Головне управління містобудування, архітектури і дизайну міського середовища	м. Київ, вул. Хрещатик, 32
3	ДП Український Державний Науково-дослідний інститут проєктування міст «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М. Білоконя	м. Київ, б-р Українки, 26
4	ДЕРЖ НДІ «ПРОЄКТРЕКОНСТРУКЦІЯ» ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ТА ПРОЄКТНО-ВИШУКУВАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ	м. Київ, б-р Лесі Українки б-р, 26
5	ДП МОУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОЄКТНИЙ ІНСТИТУТ»	м. Київ, вул. Святослава Хороброго, 5-а
6	ЗАТ Інститут «ГІПРОЦивільпромбуд»	м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 26
7	Проектний Інститут СБУ	м. Київ, вул. Золотоворотська, 5
8	ПФПС України «ПРОЄКТНО-ВИШУКУВАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ "УКРКУРОРТПРОЄКТ»	м. Київ, вул. Руставелі Шота, 39/41
9	Товариство з обмеженою відповідальністю "ФІНАНСОВА КОМПАНІЯ «УКРРЕСТАВРАЦІЯ»	м. Київ, вул. Кирилівська, 1-3
10	НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПП «ПРОМБУДПРОЄКТ»	м. Київ, вул. Коцюбинського М., 1
11	КП «КИЇВАВІАПРОЄКТ» КОЛЕКТИВНЕ ПІДПРИЄМСТВО	м. Київ, вул. Кирилівська, 17/2
12	Управління охорони культурної спадщини	м. Київ, вул. Спаська, 12

13	Науково-проектний інститут БУДПРОЄКТІНДУСТРІЯ	м. Київ, Чоколівський бульвар, 13
14	ДІПРОВЕРФ	м. Київ, вул. Преображенська, 25
15	Державне підприємство Науково- дослідний і проектний інститут містобудування	м. Київ, вул. Житомирська, 9
16	УкрНДІцивільбуд	м. Київ, Голосіївський просп., 50
17	УКРНДІАГРОПРОЄКТ	м. Київ, Солом'янська площа, 2
18	УКРНДІінжпроект	м. Київ, вул. Олександра Кониського, 38
19	ДП АТЗТ «Укрреставрація» «СНРПБВУ №1»	м. Київ, Контрактова пл., 4
20	УКРПРОМПРОЄКТ	м. Київ, Тбіліський пров., 4/10
21	УКРАГРОПРОЄКТІНДУСТРІЯ	м. Київ, вул. Олександра Кониського, 26/28, оф. 1
22	Національна бібліотека України (НБУ) ім. В.І. Вернадського	м. Київ, просп. Голосіївський, 3
23	НБУ ім. В.І. Вернадського (філія-1)	м. Київ, К., вул. Володимирська, 62
24	Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого	м. Київ, вул. Грушевського М., 1
25	НПБУ, відділ літератури іноземними мовами (філія -1)	м. Київ, пров. Леопольда Ященка, 4
26	НПБУ, відділ літератури іноземними мовами (філія -2)	м. Київ, просп. Голосіївський, 84
27	Державна науково-технічна бібліотека (ДНТБ) МінНауки України	м. Київ, вул. Антоновича, 1
28	Державна наукова архітектурно- будівельна бібліотека ім. Заболотного	м. Київ, просп. Берестейський, 50
29	Бібліотека Міжнародного центру культури та мистецтв профспілок України	м. Київ, вул. Інститутська, 1
30	Бібліотека з питань мистецтв ім. М. Бажана	м. Київ,, просп. Валерія Лобановського, 37
31	Бібліотека мистецтв ім. О.П. Довженка	м. Київ, вул. Західна, 11
32	Публічна бібліотека імені Лесі Українки. Відділ літератури з питань мистецтв	м. Київ, вул. В. Житомирська, 4

Оформлення титульного аркуша звіту з переддипломної практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Київський національний університет будівництва і архітектури

**ЗВІТ**

про проходження переддипломної практики

здобувача \_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

факультет \_\_\_\_\_

курс \_\_\_\_\_ група \_\_\_\_\_

спеціальність \_\_\_\_\_

Тема магістерської роботи

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_


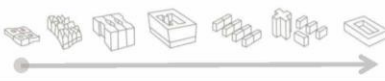
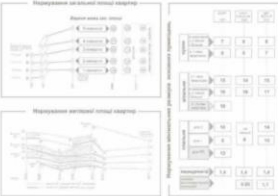

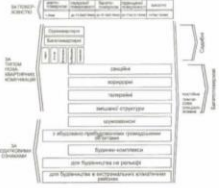

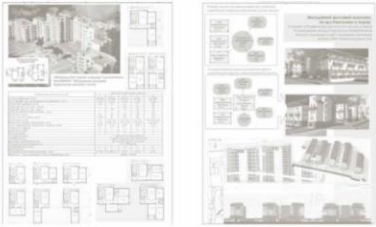


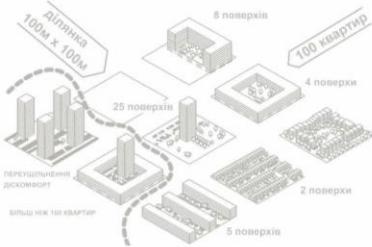
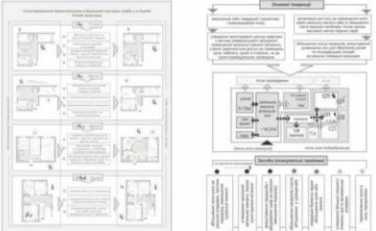

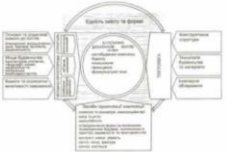
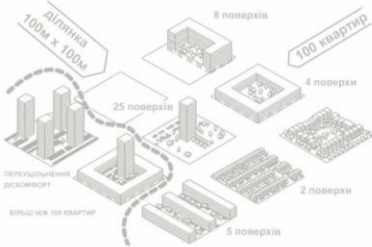
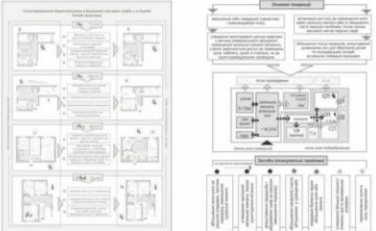

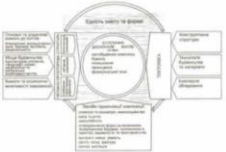
Керівник дипломної практики

\_\_\_\_\_ (ПІП)

Київ 202\_\_ р.

Приклад №1 оформлення графічної частини I розділу. Аркуш 1.

**1.1. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСАХ**

КОРОЛЬ В.П.	ЯБЛОНСЬКА Г. Д.	ГНАТ Г.О.	КНИШ В.І., ЯБЛОНСЬКА Г.Д.
<p>Архітектурне планування житла. 2006 р.</p> 	<p>Житлові будинки-квартири. 2013 р.</p>  <p>Еволюційний шлях квартиральної забудови</p> <p>Квартирна забудова є ефективною формою організації житла, яка може забезпечити комфортні умови проживання, достатню щільність розміщення квартир, створити умови приватності!</p>	<p>Формування плануваної структури квартир соціального і доступного житла. 2013 р.</p> 	<p>Сучасні тенденції вітчизняної практики будівництва багатоквартирного житла 2018 р.</p> 
<p>Зовнішні фактори, що формують житло,</p> 	<p>Схеми-варіанти сучасної квартиральної забудови</p> 	<p>Нормування житлової площі квартир</p> 	<p>ЖМ «Файна Таун», 54 га, 57 будинків, 8,5 тис. кв., 6-9 пов. Загальний вигляд забудови, план поверху житлової секції</p> 
<p>Загальна типологія житла</p> 	<p>Організація сучасного міського кварталу різноманітна, варіюється за розміром території, за загальною структурою-формою, по кількості поверхів, типології об'єкто-планувальним рішенням.</p> 	<p>А) Проект-еталон доступного житла/ ДК «АС-Проект», «Проектно-будівельний комплекс». Запоріжжя. Б) Сучасні пропозиції квартири соціального і доступного житла.</p> 	<p>ЖК «AS2», вул. Снових Стрільців 52а. Генплан, загальний вигляд, план поверху</p> 
<p>Основні функціональні зони сучасного житла</p> 	<p>Наочна схема можливостей ділянки 100х100м по розміщенню 100 житлових одиниць—квартир</p> <p>Різні варіанти розміщення 100 квартир на одній ділянці показують, що квартирна забудова дозволяє ефективно використовувати простір, забезпечуючи комфорт і дотримання норм.</p> 	<p>А) Типи перепланування. Схеми розпланувальної організації квартир. Основні тенденції та класифікаційні прийоми Б) Систематизовані пропозиції планування у будинках масових серій у м. Львів. Типові приклади.</p> 	<p>ЖК «Jack House», бул. Лесі Українки, 7-9. Генплан, загальний вигляд, план поверху</p> 
<p>Модель формування естетично-досконалого житла</p> 			<p>Особливістю комплексу є Sky Club на даху з басейном, SPA-зоною та лужок-террасою. Будівля орієнтована на комфорт і статус, поєднуючи житло, відпочинковий сервіс у межах одного простору.</p>

Робота здобувачки Полякової О.М.(2025), керівники: канд. арх., доц. Щурова В.А, канд. арх., доц. Гарбар М.В.




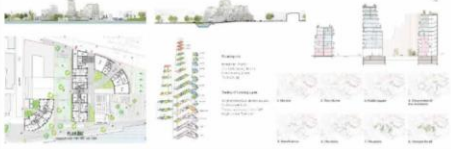
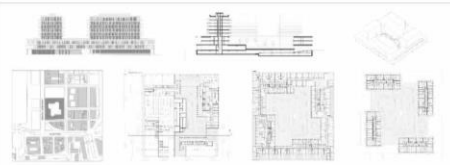







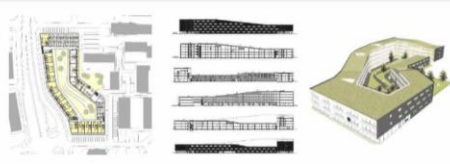


Приклад №1 оформлення графічної частини I розділу. Аркуш 2

1.2. ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД СУЧАСНОГО ПРОЄКТУВАННЯ І БУДІВНИЦТВА ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ СЕРЕДЬНОЇ ПОВЕРХОВСТІ

	Загальний вигляд	Генеральний план/Аксонетрія/Типовий план	Характеристика	Загальний вигляд	Генеральний план/Аксонетрія/Типовий план	Характеристика
СОЦІАЛЬНА ОРІЄНТОВАНІСТЬ			ЖК Unit Home, Київ. UPD та KAN development 2020-2025  ЖК із продуманою системою громадських просторів, що стимулюють формування спільноти мешканців.			ЖК Park Lake City, с.Підгірці. DIM development 2019-2025  Екологічний комплекс, інтегрований у природне середовище озера зі збереженням природного ландшафту.
			ЖК Rybalsky, м.Київ. Perfect Group, Saga Development, Riverside Development 2016-2025  Проект реновації промзони з інклюзивним середовищем та різноманітним житлом для різних соціальних груп.			ЖК Forest Park, Київ. ZIM Group 2018-2025  Комплекс з концепцією "життя в лісі серед міст". Забезпечує баланс між урбаністичним комфортом та природним оточенням
			ЖК Respublika, Київ. KAN Development 2016-2025  Багатофункціональний ЖК, спроектований за принципом «місто в місті» з повною соціальною інфраструктурою.			ЖК Grand Country Irpin, м.Ірпін. Grand Building Group 2015-2024  Комплекс інтегрований у лісовий ландшафт із збереженням природи та створенням еко-орієнтованого житлового середовища.
ГРУПЧЕ ПЛАНУВАННЯ			ЖК Resident Concept House, м.Київ. SAGA Development 2019  Комплекс з можливістю індивідуального зонування простору завдяки мінімальній кількості несучих конструкцій.			ЖК Riverdale, м.Київ. Perfect group 2021-2025  Інноваційний проект з квартирами-трансформерами, що змінюють конфігурацію за допомогою рухомих перегородок.
			ЖК Delrey, м. Київ. DEMA DEVELOPMENT 2022-2025  Комплекс з інтегрованою сервісною інфраструктурою, що поєднує житлові, комерційні, рекреаційні та оздоровчі функції.			ЖК Ermolaev Center, м.Дніпро. Alef Estate 2021-2025  Багатофункціональний центр з вертикальним зонуванням та повним спектром міських функцій.
			ЖК Riverdale, м.Київ. Perfect group 2021-2025  Інноваційний проект з квартирами-трансформерами, що змінюють конфігурацію за допомогою рухомих перегородок.			
БІОЕТЕТИКА						
ІНФРАСТРУКТУРНА ІНТЕГРАЦІЯ						

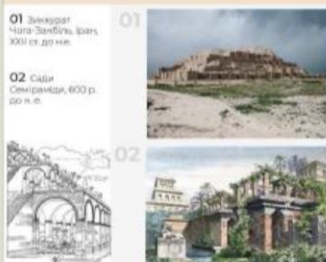


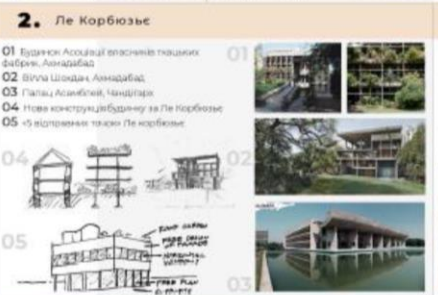
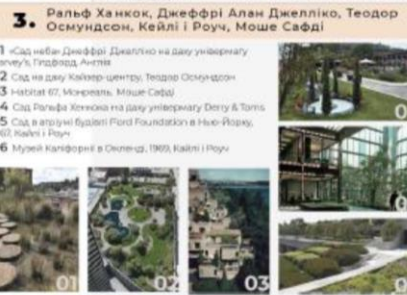


Робота здобувачки Полякової О.М.(2025), керівники: канд. арх., доц. Щурова В.А, канд. арх., доц. Гарбар М.В.

Приклад №1 оформлення графічної частини I розділу. Аркуш 3

1.3. ЗАРУБІЖНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ СЕРЕДНЬОЇ ПОВЕРХОВСТІ							
	Загальний вигляд	Генеральний план/Фасад/Розріз/Аксонетрія/Типовий план	Характеристика		Загальний вигляд	Генеральний план/Фасад/Розріз/Аксонетрія/Типовий план	Характеристика
СОЦІАЛЬНА ОРІЄНТОВАНІСТЬ			<p>UO1, м. Берлін (Німеччина). Zanderroth Architekten 2015</p> <p>Колівинг-проект з балансом приватності та спільності для формування стійкої міської спільноти.</p>	БІОЕТЕТИКА			<p>Ascension Paysagère, м. Ренн (Франція). MVRDV 2022</p> <p>"Вертикальний сад" із каскадними терасами та інтенсивним озелененням, що створює ефект "зеленої гори".</p>
			<p>CADIZ ANTWERP, м. Антверпен (Бельгія). META architectuurbureau, POLO architects 2016</p> <p>Комплекс у колишньому портовому районі з інтеграцією житла, готелю, офісів та комерційних площ.</p>				<p>Zaferaniye Garden Complex, м. Тегеран (Іран). Olgoosco 2016</p> <p>Сучасна інтерпретація традиційного перського саду з вертикальним озелененням та системою водних елементів.</p>
			<p>Wientalterrassen, Бена (Австрія). Berger+Parkinen Architekten, Christoph Lechner &amp; Partner, 2022</p> <p>ЖК з каскадною структурою терас, що інтегрований у ландшафт із системою суспільних просторів.</p>				<p>High Park, м. Сан-Педро-Гарса-Гарсія (Мексика). Rojkind Arquitectos 2015</p> <p>Біокліматичний комплекс, що інтегрується в природний ландшафт з використанням відновлюваних ресурсів.</p>
ГНУЧКЕ ПЛАНУВАННЯ			<p>A3 – Advanced Architecture Apartments, м. Собоїє (Болгарія). STARH 2017</p> <p>Модульний житловий комплекс з можливістю трансформації та реконфігурації внутрішнього простору.</p>	ІНФРАСТРУКТУРНА ІНТЕГРАЦІЯ			<p>K. Wah Riverside E18, м. Шанхай (Китай). Aedas, EIO Arch, Shanghai Tianhu Architectural Design 2023</p> <p>Мультифункціональний проект формату "місто в місті" з повною інфраструктурною автономією.</p>
			<p>Salomander, м. Заандам (Нідерланди). Loos Architects 2006</p> <p>Експериментальне адаптивне житло з відкритими планами в реконструйованій промисловій будівлі.</p>				<p>Schots 1+2, Крайкен (Нідерланди). 5333 Architecture + Urbanism, 2002</p> <p>Інтегрований комплекс, що поєднує житлову, комерційну та культурну функції в рамках регенерації кварталу.</p>

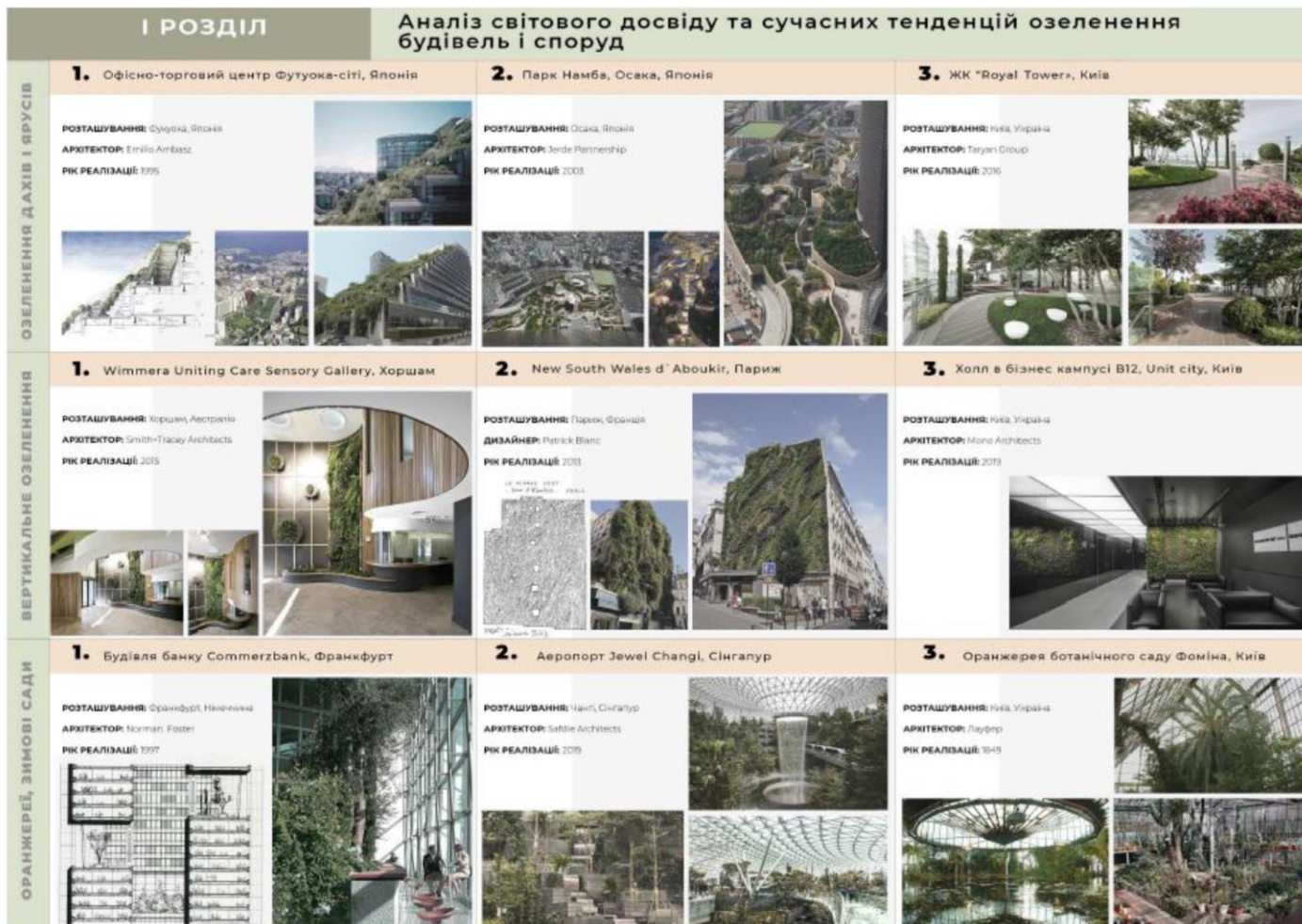
Робота здобувачки Полякової О.М.(2025), керівники: канд. арх., доц. Щурова В.А, канд. арх., доц. Гарбар М.В.

Приклад №2 оформлення графічної частини індивідуальної роботи. Аркуш 1

І РОЗДІЛ		Історичні етапи виникнення і розвитку озеленення архітектурних об'єктів			
ЕТАП ЗАРОДЖЕННЯ	<b>1. Стародавній Вавилон</b> 01 Знекурат Чіла-Замбала, Іран, 3000 ст. до н.е. 02 Сади Семірамади, 600 р. до н.е. 	<b>2. Стародавня Греція, Рим</b> 01 Залишки Помпеї 02 Мавзолей Августа в Римі, 28 р. до н.е. 	<b>3. Сандинавські берестяні дахи епохи Середньовіччя</b> 01 Традиційне історичне дерев'яне будівництво, що будувалося починаючи з IX століття 02 «Будівля» при лусці в Ерленгау, Землянина в Зандеке в Норвегії, реконструкція 	<b>4. Епоха Відродження</b> 01 Вілла сінї Сфорцезіно, опера Ізабелла Бельга, XVI ст. 02 Високі сади озера Ізабелла Бельга, XVI ст. 	
	<b>1. Карл Рабіц</b> Сади на даху дев'ятих ярусів напівцивилого пророслого лісу, звані «лісами людей», тільки в XIX ст., заміри повітряних будівельних матеріалів і конструкцій, всієї органічної масивної розробки в Барокко. Справжньою сенсацією став сад, побудований на голяму шістьдесяти рівні 19-го поверху Берлінського палацу, буд. поєднання і виконанням, Карлом Рабіцом в своєму будинку на заміській дорозі біля в Барлінах. Сад на даху складався в основному з трави, в оточенні гравію. Серед частина даху використовувалися в якості місця для дитячих ігор, а інші, як пародія на традиційні рослини своєї (гарбузи, кукурудзи, трави (пелюстки) і навіть всі наліт, такі як фрукти, морквина, фланкс, акція і трюманд. 01 Сад на даху Карла Рабіца, 1807 р. 	<b>2. Ле Корбюзьє</b> 01 Будівля Асоціації власників палячих фабрик, Амандабад 02 Вілла Шведан, Амандабад 03 Палац Аліамбаї, Чандігарх 04 Нове конструкційне будівництво за Ле Корбюзьє 05 «Вісцеріальне» також Ле Корбюзьє 	<b>3. Ральф Ханкок, Джефрі Алан Джелліно, Теодор Осмундсон, Кейлі і Роуч, Моше Сафді</b> 01 Сад на даху Джефрі Джелліно на даху університету Нателу, Грінвуд, Англія 02 Сад на даху Кейлі-центру, Теодор Осмундсон 03 Настил 07, Монреаль, Моше Сафді 04 Сад Ральфа Ханкока на даху університету Deery & Tomis 05 Сад в аеропорту будівлі Ford Foundation в Нью-Йорку, 1967, Кейлі і Роуч 06 Музей Каліфорнії в Окленді, 1969, Кейлі і Роуч 		
	<b>1. Зелені башти</b> 01 Головні поверхів «Вертикального лісу» Стефано Боєрі, Мілан 02 Фрагмент розвитку «Вертикального лісу» Боєрі 03 Схема озеленення зовнішнього фасаду «Вертикального лісу» Боєрі 04 «Вертикальний Ліс» Стефано Боєрі, Мілан, Італія 	<b>2. Підземні парки</b> 01 Підземний парк Low Line, Нью-Йорк 02 Концептуальна схема передачі сонячного світла з підземного простору і тиле 	<b>3. Енергоєфективні споруди</b> 01 в Нюно, Копенгаген, Данія 02 Головні поверхів в Нюно, Копенгаген, Данія 		


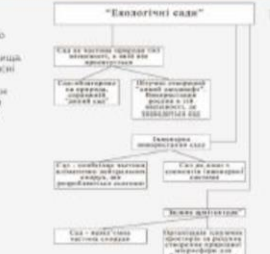
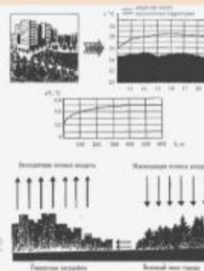

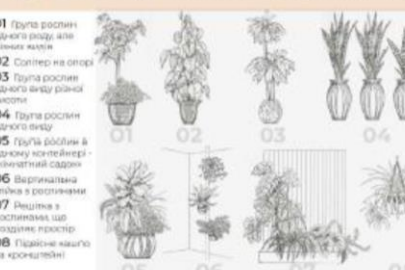
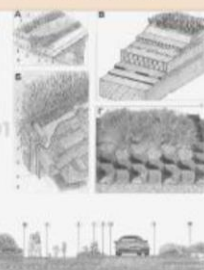

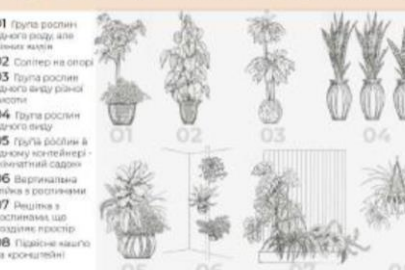
Робота здобувачки Максименцевої К.О. (2020), керівники: керівники: канд. арх., доц. Щурова В.А, доц. Желтовський В.В.

Приклад оформлення графічної частини індивідуальної роботи. Аркуш 2



Робота здобувачки Максименцевої К.О. (2020), керівники: керівники: канд. арх., доц. Щурова В.А, доц. Желтовський В.В.

Приклад оформлення графічної частини індивідуальної роботи. Аркуш 3

I РОЗДІЛ Теоретичні дослідження в галузі озеленення будівель і споруд																																																				
АРХІТЕКТУРА	<p><b>1. Лазарева М. В. «Ландшафтний компонент в структурі ділового центру»</b></p> <p><b>ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІ ЛАНДШАФТНОГО КОМПОНЕНТУ В МІСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ:</b></p> <p><b>01</b> ПРИНЦИП СТРУКТУРНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ полягає в підборі елементів ландшафтного комплексу, які збігаються за розмірами і функціональним призначенням з головними структурними елементами будівлі</p> <p><b>02</b> ПРИНЦИП ЯРУСНОСТІ полягає в підборі ландшафтних елементів, що забезпечують збалансованість на конструктивній площині поверхності будівлі</p> <p><b>03</b> ПРИНЦИП ЦІЛІСНОСТІ полягає у забезпеченні колористичної єдності архітектури та ландшафту як частини м'якого ділового центру</p> <p><b>04</b> ПРИНЦИП ВЕДУЧОГО ЕЛЕМЕНТА акцентує значення ландшафту як наочного образного урбаністичного фактора в цілому та його акцентує структурних елементів</p>	<p><b>2. Керимова Н. А. «Ландшафтна організація територій суспільно-ділових центрів»</b></p> <p><b>01</b> Загальна теоретична просторова модель, що демонструє прийомні розміщені розташування з метою структуризації озеленоного «буферного» простору території громадської будівлі в міському середовищі</p> <p><b>02</b> Теоретична просторова модель для безперервної побудови систем озеленення простору в буферному просторі громадської будівлі (за Н. А. Керимовою)</p> 	<p><b>3. Забелина О. В. «Пошук нових форм в ландшафтній архітектурі»</b></p> <p>В даній статті порушуються питання естетичної форми будівель, що впливають на процес урбанізації середовища. В роботі досліджуються сучасні тенденції в ландшафтній архітектурі (за дизайном), а також нові функції, що викликають викликання сучасній ландшафтній архітектурі.</p> <p><b>01</b> Нові форми саду в міському середовищі (за О. В. Забеліною)</p> 																																																	
	ЕКОЛОГІЯ	<p><b>1. Денисов В. В., Курбатова А. С., Денисова І. А. «Екологія міста»</b></p> <p><b>САНИТАРНО-ГІГІЄНИЧНІ ФУНКЦІЇ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>зниження рівня зашумленості повітря;</li> <li>очищення повітря від загазованості;</li> <li>зменшення теплої втрати в зимовий період;</li> <li>збільшення фітоспівності, зниження захворюваності на захворювання, пов'язані з забрудненням повітря;</li> <li>зниження шумового забруднення міста;</li> <li>покращення міського мікроклімату;</li> <li>зменшення витрат на опалення;</li> <li>нормалізація вологості повітря;</li> <li>контроль вітряного режиму в місті;</li> <li>зменшення витрат на опалення.</li> </ol> <p><b>01</b> Вплив рослинності на зміну ефектної температури повітря в місті (за В. В. Денисовим)</p> <p><b>02</b> Аерація міських територій (за В. В. Денисовим)</p> 	<p><b>2. Мягков М. С. «Місто, архітектура, людина і клімат»</b></p> <p><b>ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА МЕІОРАТИВНИЙ ЕФЕКТ СИСТЕМИ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ НА РІЗНИХ РІВНЯХ ПРИЗЕМНОГО ШАРУ АТМОСФЕРИ:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>величина зелені масиви</li> <li>власне розміщення відносно забудови</li> <li>раціональність архітектурно-ландшафтних рішень</li> <li>маршрути сполучення</li> </ol> <p><b>01</b> Макрокліматична ефективність зелені в насадженні елементів біоустійкості в умовах передміської міської середовища (за М. С. Мягковим)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Еквівалент озеленення поверхневої площі, м²/м²</th> <th>Зниження температури повітря, °С</th> <th>Підвищення вологості повітря, %</th> <th>Зниження шкідливості димів, %</th> <th>Зниження інтенсивності шумової завади, дБ</th> <th>Зниження температури повітря, °С</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Мале насадження</td> <td>1,5-5,5</td> <td>10-20</td> <td>50-75</td> <td>95-100</td> <td>30-25</td> </tr> <tr> <td>Середнє насадження</td> <td>2,0-3,5</td> <td>4-6</td> <td>20-40</td> <td>90-95</td> <td>22-20</td> </tr> <tr> <td>Рядове насадження</td> <td>1,0-1,5</td> <td>0-7</td> <td>30-50</td> <td>95</td> <td>12-19</td> </tr> <tr> <td>Садок, садок</td> <td>0,5</td> <td>1-4</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>0-12</td> </tr> <tr> <td>Висадка</td> <td>1,5-3,5</td> <td>5-20</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Вертикальні насадження</td> <td>1,0-1,5</td> <td>-</td> <td>30-50</td> <td>80</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Тераса</td> <td>0,5-0,8</td> <td>-</td> <td>20-40</td> <td>20-100</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p><b>01</b> Захисні функції деяких видів рослин: шумозахисні - клен гостролистий, берест звичайний, липа дрібнолиста, акація трилинійна; газозахисні - клен пенсілявський, ліщина маньчжурська, липовий трілохитковий та ін; фітоспівні - берест гіллястий, верба біла, плачуча, каштан китайський, клен сибірський, татарський, польовий, гостролистий та ін; захист від вітру та від затінення - каштан китайський, клен гостролистий, липа звичайна, дуб черешковий, липа дрібнолиста та ін.</p> 	Еквівалент озеленення поверхневої площі, м²/м²	Зниження температури повітря, °С	Підвищення вологості повітря, %	Зниження шкідливості димів, %	Зниження інтенсивності шумової завади, дБ	Зниження температури повітря, °С	Мале насадження	1,5-5,5	10-20	50-75	95-100	30-25	Середнє насадження	2,0-3,5	4-6	20-40	90-95	22-20	Рядове насадження	1,0-1,5	0-7	30-50	95	12-19	Садок, садок	0,5	1-4	-	-	0-12	Висадка	1,5-3,5	5-20	-	-	-	Вертикальні насадження	1,0-1,5	-	30-50	80	-	Тераса	0,5-0,8	-	20-40	20-100	-	<p><b>3. Крижановська Н. Я. «Основи ландшафтної архітектури та дизайну»</b></p> <p><b>01</b> Використання захисних функцій рослин у формуванні міського середовища (за Н. Я. Крижановською)</p> 
		Еквівалент озеленення поверхневої площі, м²/м²	Зниження температури повітря, °С	Підвищення вологості повітря, %	Зниження шкідливості димів, %	Зниження інтенсивності шумової завади, дБ	Зниження температури повітря, °С																																													
Мале насадження		1,5-5,5	10-20	50-75	95-100	30-25																																														
Середнє насадження	2,0-3,5	4-6	20-40	90-95	22-20																																															
Рядове насадження	1,0-1,5	0-7	30-50	95	12-19																																															
Садок, садок	0,5	1-4	-	-	0-12																																															
Висадка	1,5-3,5	5-20	-	-	-																																															
Вертикальні насадження	1,0-1,5	-	30-50	80	-																																															
Тераса	0,5-0,8	-	20-40	20-100	-																																															
ТЕХНОЛОГІЯ	<p><b>1. ОЗЕЛЕНЕННЯ ДАХІВ. Тітова Н. П. «Сади на дахах»</b></p> <p><b>01</b> Конструкції зеленіх дахів (конструктивно озеленення): А – традиційне трав'яне покриття дорожньої смуги по покриттю; Б – варіант біля оранжевого покриття; В – сучасне трав'яне покриття по бетонній основі; Г – система «Грасс-Степ», що використовується для дахів величезних.</p> <p><b>02</b> Рівні покриття зі штучною основою: 1 – рослини; 2 – рослини на шові (субстрат); 3 – фільтруючий шар; 4 – дренажний шар; 5 – прокладочний шар; 6, 9 – будівельні конструкції покриття будівлі; 6 – гідроізоляція; 7 – теплоізоляція; 8 – додатковий шарокладочний шарокладочному шару; 9 – плита перекартати; 10 – модерна трава; 12 – декоративне водовміщення</p> 	<p><b>2. ВЕРТИКАЛЬНЕ ОЗЕЛЕНЕННЯ. Зеленський В. А. «Конструктивні особливості створення вертикальних садів»</b></p> <p><b>ТИПОЛОГІЯ ЗЕЛЕНИХ СТІН:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Зелені фасади</li> <li>Панельна модульна реалізація системи</li> <li>Ліфт, стіни з шпал, дрілчастих цеглою і капелів</li> <li>Живі стіни</li> <li>Підвішені стіни</li> <li>Зелені рослинні мати стіни Патріка Бланца</li> <li>Модульні живі стіни</li> <li>Контрастні стіни</li> </ol> <p><b>01</b> класифікація вертикальних садів (за В. А. Зеленським)</p> <p><b>02</b> Конструкції, що використовуються при створенні вертикальних садів (за В. А. Зеленським)</p> 	<p><b>3. ЗИМОВІ САДИ. Лежнева Т. Н. «Біодизайн інтер'єру»</b></p> <p><b>01</b> Група рослин одного роду або різних квіток</p> <p><b>02</b> Садок на опорі</p> <p><b>03</b> Група рослин одного виду різної висоти</p> <p><b>04</b> Група рослин одного виду</p> <p><b>05</b> Група рослин в одному контейнері - мініатюрні садки</p> <p><b>06</b> Вертикальна стіна в розширеному</p> <p><b>07</b> Висока в розширеному садку</p> <p><b>08</b> Підвішені кашпо на крокви стіни</p> 																																																	

Робота здобувачки Максименцевої К.О. (2020), керівники: канд. арх., доц. Щурова В.А, доц. Желтовський В.В.

Навчально-методичне видання

## **ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА**

Методичні рекомендації  
до проходження переддипломної практики  
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти  
спеціальності G17 «Архітектура та містобудування»,  
освітньо-наукової програми «Дизайн архітектурного середовища»

Укладачі: **Щурова** Вікторія Анатоліївна,  
**Гарбар** Марина Володимирівна

Комп'ютерне верстання *А. П. Селівестрової*

Ум. друк. арк. 1,63 Обл.-вид. арк. 1,75  
Електронний документ. Вид № 23/V-26.

Виконавець і виготовлювач

Київський національний університет будівництва і архітектури  
Проспект Повітряних Сил, 31, Київ, Україна, 03680

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів  
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002 р